



*620.SRS Praktiskās piemērošanas vadlīnijas*

---

*Eksperta darba izmantošana*

# INTOSAI PROFESIONĀLO STANDARTU KOMITEJA

PSC-SECRETARIAT

RIGSREVISIONEN • STORE KONGENSGADE 45 • 1264 COPENHAGEN K • DENMARK  
TĀLR.: +45 3392 8400 • FAKSS: +45 3311 0415 • E-PASTS: INFO@RIGSREVISIONEN.DK

# INTOSAI



INTOSAI Ģenerālsēkretariāts - RECHNUNGSHOF  
(Austrijas Revīzijas palāta)  
DAMPFSCHIFFSTRASSE 2  
A-1033 VĪNE  
AUSTRIJA

Tālr.: ++43 (1) 711 71 • Fakss: ++43 (1) 718 09 69

intosai@rechnungshof.gv.at;

<http://www.intosai.org>

*Šīs Praktiskās piemērošanas vadlīnijas apvienojumā ar Starptautiskās grāmatvežu federācijas (IFAC) izstrādāto 620. Starptautisko Revīzijas standartu (SRS) „Eksperta darba izmantošana” veido ISSAI 1620*

## Eksperta darba izmantošana

### Izcelsme

Šīs Praktiskās piemērošanas vadlīnijas sniedz papildu norādījumus par 620. SRS – Eksperta darba izmantošana. Tās jāskata kopā ar SRS. 620. SRS ir spēkā finanšu pārskatu revīzijām, kas veiktas par periodiem, kuri sākas 2009. gada 15. decembrī un vēlāk. Šo Praktiskās piemērošanas vadlīniju spēkā stāšanās datums ir tāds pats kā SRS.

### Ievads SRS

620. SRS ir noteikti revidenta pienākumi saistībā ar personas vai organizācijas eksperta pakalpojumu izmantošanu ar grāmatvedību vai revīziju nesaistītā jomā, kad šie pakalpojumi ir izmantoti, lai palīdzētu revidentam iegūt pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus.

620. SRS prasības neattiecas uz:

- (a) situācijām, kad revīzijas grupā ir iekļauta persona, vai revīzijas grupa konsultējas ar personu vai organizāciju, kas ir specializējusies īpašā grāmatvedības vai revīzijas jomā; šādas situācijas atrunātas 220.SRS; vai
- (b) situācijām, kad revidents izmanto tādas personas vai organizācijas pakalpojumus, kas ir specializējusies kādā ar grāmatvedību vai revīziju nesaistītā jomā un kuras pakalpojumus šajā jomā izmanto revidējamā vienība, lai sagatavotu finanšu pārskatus (vadības pieaicināts eksperts); šādas situācijas atrunātas 550.SRS.

### Praktiskās piemērošanas vadlīniju saturs

- P1. Šīs Praktiskās piemērošanas vadlīnijas sniedz papildu norādes publiskā sektora revidentiem attiecībā uz:
- (a) Vispārējiem apsvērumiem.
  - (b) Eksperta pieaicināšanas nepieciešamības noteikšanu.
  - (c) Revidenta pieaicināta eksperta kompetenci, spējām un objektivitāti.
  - (d) Vienošanās ar revidenta pieaicināto ekspertu.

### SRS piemērošana publiskā sektora revīzijās

- P2. 620. SRS ir piemērojams publiskā sektora organizāciju revidentiem, veicot finanšu pārskatu revīzijas.

---

<sup>1</sup> Visas praktiskās piemērošanas vadlīnijas ir jāskatās kopā ar ISSAI 1000 „Vispārējais ievads INTOSAI finanšu revīzijas vadlīnijās”.

## Papildu norādījumi par publiskā sektora jautājumiem

### Vispārējie apsvērumi

- P3. Publiskajā sektorā bieži vien finanšu revīzijas mērķis ir plašāks, nekā tikai atzinuma sniegšana par to, vai finanšu pārskati visos būtiskajos aspektos ir sagatavoti atbilstoši norādīto finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņu prasībām (piemēram, SRS darbības joma). Revīzijas pilnvaras, kas izriet no likumdošanas prasībām, noteikumiem, ministriju norādījumiem, valdības politikas prasībām vai likumdevēja rezolūcijām, var noteikt papildu mērķus. Šie pienākumi var iekļaut, piemēram, procedūru veikšanu un ziņošanu par normatīvo aktu neievērošanas gadījumiem un iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti. Tomēr pat tad, kad nav noteikti šādi papildu mērķi, var pastāvēt vispārējās sabiedrības vēlmes saņemt no publiskā sektora revidentiem ziņojumus par normatīvo aktu prasību neievērošanu vai ziņojumus par iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti. Normatīvo aktu prasību, pilnvaru vai budžeta neievērošana, līgumu noteikumu vai dotāciju vienošanas nosacījumu pārkāpumi, nesaskaņoti vai neatbilstoši izdevumi, parlamentāro vai plašsaziņas līdzekļu intereses gadījumi, ar krāpšanos, korupciju, izšķērdēšanu vai maldināšanu saistītie gadījumi ir daži piemēri iepriekš minētajam. Publiskā sektora revidenti var izvērtēt nepieciešamību izmantot eksperta darbu attiecībā uz šādiem papildu pienākumiem.

### Eksperta pieaicināšanas nepieciešamības noteikšana

- P4. Nosakot nepieciešamību izmantot revidenta eksperta darbu, kā to nosaka SRS 7.punkts, publiskā sektora revidenti ņem vērā, ka saskaņā ar likumu, noteikumu vai pilnvaru prasībām, finanšu revīzijas var iekļaut papildus pienākumus attiecībā uz krāpšanos. Šādos gadījumos publiskā sektora revidenti var būt nepieciešams izmantot ekspertus no policijas var korupcijas novēršanas biroja. Dažreiz publiskajā sektorā, piemēram, Revīzijas palātas ar sodīšanas pilnvarām gadījumā, spriedums var būt pamatots uz eksperta pierādījumiem, un šis spriedums kļūst juridiski saistošs un piespriež par krāpšanos vai korupciju atbildīgajai personai samaksāt sodus un parādus. Prokurori var iesūdzēt par krāpšanos vai korupciju atbildīgos aģentus, kā arī konfiscēt aktīvus, kas nepieciešami, lai samaksātu parādus.

### Revidenta pieaicināta eksperta kompetence, spējas un objektivitāte

- P5. Neatkarības jautājums ir ārkārtīgi svarīgs publiskajā sektorā un var saturēt likumdošanas prasības vai valdības politikas, kuras jāievēro publiskā sektora revidentiem un ekspertiem. Valsts sektora revidenti var pieņemt SRS A20 punktā rekomendētas procedūras, kas saistītas ar objektivitātes novērtēšanu, lai novērtētu ekspertu neatkarību. Turklāt, novērtējot neatkarību, publiskā sektora revidenti var arī izvērtēt nepieciešamību novērtēt ekspertu faktisko un potenciālo politisko neitralitāti. Darbības, kuras varētu likt apšaubīt eksperta politisko neitralitāti, var ietvert darbošanos politiskajā birojā, vai, ja ekspertam pieder politiskais birojs, piedalīšanos pasākumos, kurus sponsorē politiskās asociācijas, lobiju grupas vai organizācijas ar piederību politiskajām partijām. Šie faktori ir jānovērtē, ņemot vērā eksperta iesaistīšanās līmeni un potenciālo personīgo labumu iegūšanas iespējamību un/vai neobjektivitāti.

## Vienošanās ar revidenta pieaicināto ekspertu

- P6. IFAC Profesionālo grāmatvežu ētikas kodeksa 140.1.punkta A daļa nosaka revidentiem pienākumu vienmēr ievērot konfidencialitāti, izņemot, ja tika piešķirta īpaša atļauja kādas informācijas atklāšanai, vai pastāv juridiskās vai profesionālās tiesības vai pienākumi tā rīkoties. Viena būtiska atšķirība starp privāto un publisko sektoru ir, ka publiskajā sektorā no vienas puses var pastāvēt īpašas tiesību aktu prasības saistītas ar konfidencialitāti, bet no otras puses – saistītas trešajām personām dotu pieeju. Publiskajā sektorā nepārtraukti ir nepieciešams nodrošināt līdzsvaru starp konfidencialitāti un caurskatāmības un atbildības vajadzībām. Izvērtējot konfidencialitātes jautājumus, kā to nosaka SRS 11.punkta (d) apakšpunkts, publiskā sektora revidentiem ir jāņem vērā jebkuras tiesību aktu prasības, kuras sniedz sabiedrībai piekļuvi eksperta darbam, kas tika izmantots publiskā sektora revīzijā.
- P7. Publiskajā sektorā bieži var saskarties ar ārējo regulējošo iestāžu, policijas, prokuratūras vai tiesnešu pieprasījumiem piekļūt eksperta darbam. Publiskā sektora revidentiem ir jāinformē eksperts, ka viņa vai viņas pierādījumi vai ziņojumi var tikt pieprasīti ārpus publiskā sektora revīzijas vai organizācijas, un var tikt izmantoti citos procesos vai izmeklēšanās.
- P8. Turklāt ekspertam, kas strādā publiskajā sektorā, var būt papildu atbildība saistīta uz konfidencialitāti, kas ir noteikta konkrētās Augstākās Revīzijas iestādes pilnvarās vai likumos, kas saistīti ar valsts noslēpumu vai privātiem tiesību aktiem. Šādi tiesību akti var, piemēram, būt saistīti ar revīzijām aizsardzības, veselības, sociālo pakalpojumu vai nodokļu aģentūrās. Publiskā sektora revidentiem var būt nepieciešams iepazīties ar jebkurām īpašām prasībām attiecībā uz konfidencialitāti, kas viņam vai viņai ir saistošas. Publiskā sektora revidenti var prasīt ekspertiem parakstīt vienošanos par konfidencialitātes ievērošanu.
- P9. Līdzsvars starp konfidencialitāti un caurskatāmību prasa publiskā sektora revidentiem izmantot profesionālo spriedumu, lai nodrošinātu, ka eksperta veiktā darba konfidencialais raksturs ir skaidri identificēts un tiek ievērots, un tajā pašā laikā nepieciešamas pieejas ir piešķirtas. Publiskā sektora revidentiem ir jāņem vērā revīzijas organizācijas skaidri noteiktās politikas un procedūras, kā rīkoties šādās situācijās.